

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutoksia lääkekustannusten korvaamista koskeviin sairausvakuutuslain säännöksiin. Esityksen mukaan korvaukset porrastettaisiin kolmeen ryhmään. Pääsääntöisesti lääkkeistä suoritettaisiin korvausta puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon käytettävät lääkkeet korvattaisiin kokonaan tai 90-prosenttisesti. Korvausta määrättäessä otettaisiin huomioon sairauden laatu sekä lääkkeen tarpeellisuus ja taloudellisuus. Sairausvakuutuksen korvauksen piiriin ehdote-

taan otettaviksi myös vaikean sairauden hoitoon käytettävät kliiniset ravintovalmisteet ja niitä vastaavat tuotteet, tässä vaiheessa lähinnä äidinmaito. Näistä suoritettaisiin korvausta 90 prosenttia tai 20 markkaa ylittävältä osalta puolet. Niiden vakuutettujen asemaan, joilla on poikkeuksellisen suuria lääkekustannuksia, ehdotetaan parannusta säätämällä yläraja vakuutetun itsensä suoritettaviksi jääville vuotuisille lääkekustannuksille.

Muutokset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden kuluttua lain hyväksymisestä.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Lainsäädäntö ja epäkohdat

Sairausvakuutuslain (364/63) mukaan sairaanhoitona korvataan muun muassa lääkärin määräämät sairauden hoitoon tarvittavat lääkkeet. Sairausvakuutuslain vuoden 1984 alusta muutetun 9 §:n (1119/83) mukaan lääkkeistä korvataan puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavat välttämättömät lääkkeet korvataan kokonaan. Sairausvakuutusasetuksen 3 §:ssä on lueteltu ne kaikkiaan 47 sairautta, joita pidetään vaikeina ja pitkäaikaisina. Valtioneuvoston päätöksessä sairausvakuutuslain mukaan kokonaan korvattavista lääkkeistä (481/73) puolestaan on lueteltu ne lääkeaineet, jotka näissä sairauksissa korvataan kokonaan.

Sairausvakuutuslain mukaiset lääkekorvaukset ovat kasvaneet vuosittain voimakkaasti. Tuntuvinta kasvu oli vuoteen 1975, minkä jälkeen korvausten vuotuinen lisäys on pysynyt noin 10 prosentin tasolla. Pääosin korvausten voimakas kasvu johtui kroonisen verenpainetaudin hyväksymisestä kokonaan korvattaviin lääkkeisiin oikeuttavien sairauksien joukkoon vuonna 1970. Vuoden 1972 jälkeen uusia sairauksia ei ole lisätty sanottuun ryhmään.

Vuonna 1982 sairausvakuutuksen lääkekorvaukset olivat yhteensä 761 miljoonaa markkaa. Kokonaan korvattujen lääkkeiden osuus oli 459 miljoonaa markkaa ja osittain korvattujen 302 miljoonaa markkaa. Saman vuoden lopussa noin 734 000 vakuutetulla oli yhden tai useamman sairauden perusteella oikeus kokonaan korvattaviin lääkkeisiin. Selvästi yleisin kokonaan korvattaviin lääkkeisiin oikeuttavista sairauksista oli krooninen verenpainetauti, jota sairasti noin 361 000 vakuutettua. Toi-

seksi yleisin oli krooninen sydämen toiminnan vajavuus, jota sairastavia oli 202 000, ja kolmanneksi yleisin sokeritauti, jota sairasti 87 000 vakuutettua.

Yleisesti ottaen lääkekorvausjärjestelmämme on toiminut tyydyttävästi. Vakuutetun näkökulmasta tarkasteltuna se ei ole kuitenkaan ollut erilaisille ryhmille riittävän tasapuolinen. Ero korvaustasossa kokonaan ja osittain korvattavien lääkkeiden välillä on eräissä tapauksissa perusteettoman suuri. Järjestelmä ei ole myöskään antanut erityistä tukea keskimääräistä enemmän lääkahoitoa tarvitseville vakuutetuille. Lääkekustannukset muodostavat edelleen perheiden sairaanhoitokustannuksista runsaan kolmanneksen ja alemmissa tuloluokissa yleensä vielä suuremman osan.

Luetteloa kokonaan korvattaviin lääkkeisiin oikeuttavista sairauksista ei vuoden 1972 jälkeen ole täydennetty. Tämä on suurelta osin johtunut kustannuksista. Lisäksi on katsottu, että uusien sairauksien lääkehoidon kokonaan korvattavaksi saattaminen ei välttämättä ole paras ja ainoa tapa kehitettäessä lääkekorvausjärjestelmää. Lääketieteellisesti olisi kuitenkin perusteltua lisätä lääkkeitten korvattavuutta eräissä tavallisissa sairauksissa.

Eräissä vaikeissa sairauksissa on välttämätöntä paitsi lääkkeiden myös ravintovalmisteiden käyttäminen. Esimerkkinä voidaan mainita eri syistä johtuvat vaikeat rasvojen imeytymishäiriöt, joiden hoitoon joudutaan käyttämään sellaisia kliinisiä ravintovalmisteita, joista rasva imeytyy helpommin kuin tavanomaisesta ravinnosta. Ravintovalmisteiden käytöstä aiheutuu vakuutetuille huomattavia kustannuksia, joita ei ole voitu korvata, mitä on pidettävä puutteena lääkekorvausjärjestelmässämme.

1.2. Ehdotetut muutokset

1.2.1. Korvausjärjestelmän porrastaminen

Lääkekorvausjärjestelmän kehittäminen kustannuksia olennaisesti lisäämällä ei taloudellisista syistä ole tarkoituksenmukaista. Käyttökelpoisimmalta ratkaisulta näyttäisi jakaa kustannuksia nykyistä tasapuolisemmin. Säättämällä uusi 90 prosentin korvausluokka, johon siirrettäisiin eräitä nykyisin kokonaan korvattaviin lääkkeisiin oikeuttavia sairauksia, kuten krooninen verenpainetauti ja krooninen sydämen toiminnanvajavuus, syntyisi kustannussäästöä. Täl-

lä säästöllä voitaisiin nostaa muun muassa selpelvaltimotaudin ja kroonisten sydämen rytmihäiriöiden hoitoon käytettävien lääkkeiden korvaustaso 90 prosenttiin. Tällöin kaikkien kroonisten sydäntautilääkkeiden korvaustaso olisi sama, mikä olisi sekä lääketieteellisesti että vakuutettujen tasa-arvoisuuden kannalta perusteltua. Lisäksi voitaisiin kaikkien pahanlaatuisten kasvainten hoitoon tarvittavat lääkkeet korvata kokonaan.

Edellä esitetyn perusteella sairausvakuutuslain 9 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että vaikeaa ja pitkäaikaista sairautta varten käytettävät lääkkeet korvattaisiin kokonaan tai niistä korvattaisiin 90 prosenttia. Korvaustasoa määrättäessä olisi otettava huomioon lääkkeiden tarpeellisuus ja taloudellisuus. Pääsääntöisesti lääkärin määräämistä lääkkeistä korvattaisiin edelleen puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti.

1.2.2. Kliiniset ravintovalmisteet

Eräiden sairauksien, esimerkiksi rasvojen imeytymishäiriöiden ja lehmänmaitoyliherkkyyden, hoidossa erityisten ravintovalmisteiden käyttö on rinnastettavissa lääkehoitoon. Ravintovalmisteista aiheutuneita, yksittäistapauksissa melko suuriakin kustannuksia ei voimassa olevien säännösten mukaan voida korvata, joten ne jäävät kokonaan vakuutettujen kustannettaviksi.

Tätä ei voida pitää kohtuullisena varsinkaan silloin, kun on kysymys vaikeasta sairaudesta, josta vakuutetulle aiheutuu muitakin kustannuksia. Tämän vuoksi ravintovalmisteet olisi saatettava sairausvakuutuksen korvauksen piiriin. Ravintovalmisteiden korvaamisessa olisi kuitenkin rajoitettava niin sanottuihin kliinisiin ravintovalmisteisiin ja korvauksen ulkopuolelle olisi jätettävä muut ravintovalmisteet, kuten erilaiset jauhot ja makaronit. Valvonnallisista ja korvausteknisistä syistä korvausta voitaisiin maksaa vain niistä kliinisistä ravintovalmisteista, jotka on hankittu apteekista tai sairaalasta.

Kliinisiä ravintovalmisteita käyttötarkoitukseltaan vastaavana voidaan pitää äidinmaitoa. Äidinmaidon käyttäminen on välttämätöntä vastasyntyneiden eräiden sairauksien hoidossa. Avohoidossa äidinmaitoa hankitaan sairaaloiden

äidinmaitokeskuksista. Käytön välttämättömyyden ja sen aiheuttamien merkittävien kustannusten vuoksi äidinmaito olisi korvattava sairausvakuutuslain mukaan.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan sairausvakuutuslain 9 §:ää muutettavaksi siten, että vaikean sairauden hoitoon käytettävistä ja apteekista tai sairaalasta hankituista kliinisistä ravintovalmisteista tai niitä vastaavista tuotteista voitaisiin suorittaa korvausta joko 90 prosenttia tai puolet 20 markkaa ylittävältä osalta ostokertaa kohti. Samalla lakiin olisi otettava säännökset siitä, mitä kliinisellä ravintovalmisteella tarkoitetaan. Yhdenmukaisuuden vuoksi lakiin ehdotetaan otettavaksi myös korvattavan lääkkeen määritelmä.

1.2.3. Suurten lääkekustannusten korvaaminen

Säättämällä uusi 90 prosentin korvausluokka ja ottamalla sen piiriin eräitä yleisiä sairauksia voidaan merkittävästi parantaa useiden sellaisten vakuutettujen asemaa, joilla vuotuiset lääkekustannukset ovat suuret. Ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista eikä käytännössä mahdollistakaan säätää 90 prosentin korvausluokkaa kovin laajaksi eikä varsinkaan sisällyttää siihen harvinaisia sairauksia, joista voi kuitenkin aiheutua toistuvia, suuria lääkekustannuksia. Pitkäaikaisia, kroonisia ja harvinaisia sairauksia sairastavien vakuutettujen asemaa voitaisiin sen sijaan parantaa erityisjärjestelyin.

Asian korjaamiseksi ehdotetaan sairausvakuutuslain 9 §:ään lisättäviksi säännökset, joiden mukaan, jos vakuutetun osittain korvatuista lääkkeistä korvaamatta jääneiden kustannusten yhteismäärä saman kalenterivuoden aikana ylittää 1 750 markkaa, ylittävä määrä korvattaisiin kokonaan. Korvausta voitaisiin alentaa tai evätä se kokonaan, jos esimerkiksi havaitaan vakuutetun hankkineen ylisuuria määriä lääkkeitä eri lääkäreitä käyttäen tai menetelleen vilpillisesti. Samalla ehdotetaan sairausvakuutuslain 76 §:n 2 momentissa säädettäväksi, että edellä mainittua markkamäärää, jonka ylittävät kustannukset korvattaisiin kokonaan, tarkistettaisiin työntekijäin eläkelain (395/61) mukaisella indeksillä.

1.2.4. Muut muutokset

Sairausvakuutuslain mukaan asetuksella säädetään, mitä on pidettävä sellaisena vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena, jota varten tarvittavat lääkkeet korvataan kokonaan. Valtioneuvos-

ton päätöksellä puolestaan määrätään kunkin sairauden osalta korvattavat lääkeaineet. Päätöksenteon yhdenmukaistamiseksi ja lääkekorvausjärjestelmän joustavan soveltamisen sekä kehittämisen mahdollistamiseksi ehdotetaan sairausvakuutuslakia muutettavaksi siten, että valtioneuvoston päätöksellä määrättäisiin, missä sairauksissa ja mistä lääkeaineista ja -valmisteista suoritetaan korvausta kokonaan tai 90-prosenttisesti. Vastaavaa menettelyä ehdotetaan noudatettavaksi kliinisten ravintovalmisteiden ja niitä vastaavien tuotteiden osalta, kuitenkin siten, että valtioneuvosto päättäisi myös niistä vaikeista sairauksista ja niiden hoitoon tarvittavista kliinisistä ravintovalmisteista, joista suoritetaan korvausta puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti.

Sairausvakuutuslaissa ei ole säännöksiä siitä, mistä ajankohdasta lukien lääkkeet korvataan vakuutetulle kokonaan. Tämä alkamisajankohta joudutaan ehdotettujen säännösten mukaan määrittelemään myös silloin, kun lääkkeistä korvataan 90 prosenttia ja kun kliinisistä ravintovalmisteista suoritetaan korvausta 90 prosenttia tai puolet 20 markkaa ylittävältä osalta. Korvauskysymysten selvittely takautuvasti on hankalaa niin tekniseltä kuin lääketieteelliseltäkin kannalta. Tämän vuoksi sairausvakuutuslain 30 §:ään ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan sanottua korvausta suoritettaisiin vain niistä kustannuksista, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun vakuutettu on toimittanut sosiaalivakuutustoimikunnalle tällaista korvausta koskevan hakemuksen.

2. Valmisteluvaiheet

Lääkekorvausjärjestelmän kehittäminen ja uudistaminen on ollut selvitettävänä jo useiden vuosien ajan. Kansaneläkelaitoksen asettama toimikunta esitti vuonna 1975 porrastetun korvausjärjestelmän käyttöönottamista. Tämän valmistelutyön pohjalta sosiaali- ja terveysministeriössä jatkettiin asian valmistelua. Keväällä 1980 suoritettiin laaja lausuntokierros, jonka perusteella nyt käsiteltävänä oleva hallituksen esitys on laadittu.

3. Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksen mukaan lääkekorvausjärjestelmän yksityiskohtainen sisältö määritellään lain hyväksymisen jälkeen annettavassa valtioneuvos-

ton päätöksessä. Näin ollen tässä vaiheessa tarkkojen taloudellisten vaikutusten selvittäminen ei ole mahdollista. Arvioiden mukaan kuitenkin merkittävimmät kustannuslisäykset aiheutuisivat sepelvaltimotaudin ja kroonisten sydämen rytmihäiriöiden hoitoon käytettävien lääkkeiden sijoittamisesta 90 prosentin korvausluokkaan. Vastaavan suuruinen kustannussäästö puolestaan syntyisi kroonisen verenpaine-taudin ja kroonisen sydämen toiminnanvaja-vuuden hoitoon käytettävien nykyisin kokonaan korvattavien lääkkeiden korvattavuuden alen-tamisesta 90 prosenttiin. Muilta osin sairauk-sien sijoittamisesta eri korvausluokkiin aiheutu-vat kustannukset ovat vähäisiä.

4. Voimaantulo

Ehdotettujen muutosten mukaan lääkekor-vausjärjestelmän yksityiskohtaisen sisällön mää-rittely jää alemman asteisten säännösten va-raan. Tämän vuoksi lain toimeenpanon valmis-telulle on varattava riittävästi aikaa. Uudistus voidaan saattaa voimaan aikaisintaan yhden vuoden kuluttua lakiehdotuksen hyväksymises-tä. Lakia sovellettaisiin niihin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet lain voimaantulon jäl-keen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus-kunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 5 §:n 1 momentin 3 kohta, 9 §, 30 §:n 3 momentti ja 76 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 § 29 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (1119/83), 30 §:n 3 momentti 30 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (1086/77) ja 76 §:n 2 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (471/81), sekä

lisätään lakiin uusi 5 a § sekä 30 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 20 päivänä kesäkuuta 1974 ja 29 päivänä syyskuuta 1978 annetuilla laeilla (521/74 ja 745/78) sekä mainituilla 30 päivänä joulukuuta 1977 ja 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, seu-raavasti:

5 §

Sairaanhoitona korvataan sen mukaan kuin jäljempänä säädetään:

3) lääkärin määräämät lääkkeet sekä vaikean sairauden hoitoon tarpeelliset, lääkärin määrää-mät ja apteekista tai sairaalasta hankitut klii-niset ravintovalmisteet ja niitä vastaavat tuot-teet; sekä

5 a §

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan korvattavalla lääkkeellä tarkoitetaan apteekki-tavaralain (374/35) mukaista farmaseuttista erikoisvalmistetta ja sellaista vaikutukseltaan vastaavaa muuta valmistetta, joka on tarkoi-tettu joko sisäisesti tai ulkonaaisesti käytettynä parantamaan tai helpottamaan sairautta tai sen oireita. Kliinisellä ravintovalmisteella tarkoite-taan valmistetta, jota käytetään sairauden hoi-

dossa korvaamaan tai täydentämään ruokavalio-ta tai sen osaa.

9 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoi-tetuista lääkkeistä korvataan puolet 20 mark-kaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon käy-tettävät lääkkeet korvataan kuitenkin kokonaan tai 90-prosenttisesti sen mukaan kuin valtio-neuvoston päätöksellä määrätään. Korvaustasoa määrättäessä otetaan huomioon sairauden laatu sekä lääkkeen tarpeellisuus ja taloudellisuus. Valtioneuvoston päätöksellä määrätään, mitä on pidettävä vaikeana ja pitkäaikaisena sairaute-na.

Vaikean sairauden hoitoon tarpeellisista klii-nisistä ravintovalmisteista korvataan puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti tai 90 prosenttia sen mukaan kuin val-tioneuvoston päätöksellä määrätään. Korvaus-tasoa määrättäessä otetaan huomioon valmistei-den tarpeellisuus ja taloudellisuus. Valtioneu-

voston päätöksellä määrätään, mitä on pidettävä tässä momentissa tarkoitettuna vaikeana sairautena.

Jos vakuutetun tämän pykälän mukaan saman kalenterivuoden aikana osittain korvattua lääkkeitä ja kliinistä ravintovalmisteista korvaamatta jääneiden kustannusten yhteismäärä ylittää 1 750 markkaa, yli menevä määrä korvataan kokonaan. Tämä korvaus voidaan kuitenkin evätä kokonaan tai osittain, jos vakuutettu on menetellyt vilpillisesti korvausta haettaessa tai siihen on muu vakuutetusta johtuva erityinen syy.

Mitä 2 ja 3 momentissa on säädetty kliinistä ravintovalmisteista, sovelletaan myös niitä vastaaviin tuotteisiin.

30 §

Päivärahaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen sitä halutaan saada, äitiysrahaa viimeistään kaksi kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa tai 21 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kahden kuukauden kuluessa lapsen hoitoon ottamisesta lukien, korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se maksu, josta korvausta haetaan, on suoritettu, sekä lisäkorvausta 9 §:n 3 momentin nojalla kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus lisäkorvaukseen on syntynyt. Muutoin etuus on menetetty. Jos päiväraha on myönnetty määräajaksi ja työkyvyttömyys jatkuu sen jälkeenkin, tulee vakuu-

tetun saadakseen edelleen päivärahaa toimittaa siitä riittävä selvitys edellä mainitussa ajassa. Myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon käytettävät lääkkeet korvataan kokonaan tai 90-prosenttisesti, mikäli kustannukset ovat syntyneet sen jälkeen, kun vakuutettu on toimitanut sosiaalivakuutustoimikunnalle tätä tarkoittavan hakemuksen. Mitä tässä momentissa on säädetty lääkkeitä, sovelletaan myös korvattaessa kliinisiä ravintovalmisteita ja niitä vastaavia tuotteita.

76 §

Tämän lain 9 §:n 3 momentissa, 16 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 2 momentissa säädettyjä markkamääriä tarkistetaan kalenterivuositain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten johdosta sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Kustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 9 §:n 3 momentissa säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1983 vahvistettua palkkaindeksilukua.

Helsingissä 24 päivänä helmikuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri Eeva Kuuskoski-Vikatzmaa

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/63) 5 §:n 1 momentin 3 kohta, 9 §, 30 §:n 3 momentti ja 76 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 § 29 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (1119/83), 30 §:n 3 momentti 30 päivänä joulukuuta 1977 annetussa laissa (1086/77) ja 76 §:n 2 momentti 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (471/81), sekä *lisätään* lakiin uusi 5 a § sekä 30 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 20 päivänä kesäkuuta 1974 ja 29 päivänä syyskuuta 1978 annetuilla laeilla (521/74 ja 745/78) sekä mainituilla 30 päivänä joulukuuta 1977 ja 26 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 ja 5 momentti siirtyvät 5 ja 6 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 §

Sairaanhoitona korvataan sen mukaan kuin jäljempänä säädetään:

3) lääkärin määräämät lääkkeet; sekä

3) lääkärin määräämät lääkkeet sekä vaikean sairauden hoitoon tarpeelliset, lääkärin määräämät ja apteekista tai sairaalasta hankitut kliiniset ravintovalmisteet ja niitä vastaavat tuotteet; sekä

5 a §

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan korvattavalla lääkkeellä tarkoitetaan apteekkitavaralain (374/35) mukaista farmaseuttista erikoisvalmistetta ja sellaista vaikutukseltaan vastaavaa muuta valmistetta, joka on tarkoitettu joko sisäisesti tai ulkonaisesti käytettynä parantamaan tai helpottamaan sairautta tai sen oireita. Kliinisellä ravintovalmisteella tarkoitetaan valmistetta, jota käytetään sairauden hoidossa korvaamaan tai täydentämään ruokavaliota tai sen osaa.

9 §.

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista lääkkeistä korvataan puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikeaa ja pitkäaikaista sairautta varten tarvittavat välttämättömät lääkkeet korvataan kuitenkin kokonaan siinä laajuudessa kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään. Asetuksella säädetään, mitä on pidettävä vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena.

9 §

Edellä 5 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista lääkkeistä korvataan puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti. Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon käytettävät lääkkeet korvataan kuitenkin kokonaan tai 90-prosenttisesti sen mukaan kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään. Korvaustasoa määrittäessä otetaan huomioon sai-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

rauden laatu sekä lääkkeen tarpeellisuus ja taloudellisuus. Valtioneuvoston päätöksellä määrätään, mitä on pidettävä vaikeana ja pitkäaikaisena sairautena.

Vaikean sairauden hoitoon tarpeellisista klinisistä ravintovalmisteista korvataan puolet 20 markkaa ylittävältä osalta kutakin ostokertaa kohti tai 90 prosenttia sen mukaan kuin valtioneuvoston päätöksellä määrätään. Korvaustasoa määrättäessä otetaan huomioon valmisteiden tarpeellisuus ja taloudellisuus. Valtioneuvoston päätöksellä määrätään, mitä on pidettävä tässä momentissa tarkoitettuna vaikeana sairautena.

Jos vakuutetun tämän pykälän mukaan saman kalenterivuoden aikana osittain korvatuista lääkkeistä ja klinisistä ravintovalmisteista korvaamatta jääneiden kustannusten yhteismäärä ylittää 1750 markkaa, yli menevä määrä korvataan kokonaan. Tämä korvaus voidaan kuitenkin evätä kokonaan tai osittain, jos vakuutettu on menetellyt vilpillisesti korvausta haattaessa tai siihen on muu vakuutetusta johtuva erityinen syy.

Mitä 2 ja 3 momentissa on säädetty klinisistä ravintovalmisteista, sovelletaan myös niitä vastaaviin tuotteisiin.

30 §

Päivärahaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, mistä alkaen sitä halutaan saada, äitiysrahaa viimeistään kaksi kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa tai 21 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kahden kuukauden kuluessa lapsen hoitoon ottamisesta lukien, sekä korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se maksu, josta korvausta haetaan, on suoritettu. Muutoin etuus on menetetty. Jos päiväraha on myönnetty määräajaksi ja työkyvyttömyys jatkuu sen jälkeenkin, tulee vakuutetun saadakseen edelleen päivärahaa toimittaa siitä riittävä selvitys edellä mainitussa ajassa. Myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

Päivärahaa on haettava kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen sitä halutaan saada, äitiysrahaa viimeistään kaksi kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa tai 21 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa kahden kuukauden kuluessa lapsen hoitoon ottamisesta lukien, korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun se maksu, josta korvausta haetaan, on suoritettu, sekä lisäkorvausta 9 §:n 3 momentin nojalla kuuden kuukauden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana oikeus lisäkorvaukseen on syntynyt. Muutoin etuus on menetetty. Jos päiväraha on myönnetty määräajaksi ja työkyvyttömyys jatkuu sen jälkeenkin, tulee vakuutetun saadakseen edelleen päivärahaa toimittaa siitä riittävä selvitys edellä mainitussa ajassa. Myöhästymisestä huolimatta etuus voidaan myöntää joko kokonaan tai osaksi, jos sen epäämistä on pidettävä kohtuuttomana.

Vaikean ja pitkäaikaisen sairauden hoitoon

Voimassa oleva laki

Ehdotus

käytettävät lääkkeet korvataan kokonaan tai 90-prosenttisesti, mikäli kustannukset ovat syntyneet sen jälkeen kun vakuutettu on toimitanut sosiaalivakuutustoimikunnalle tätä tarkoittavan hakemuksen. Mitä tässä momentissa on säädetty lääkkeistä, sovelletaan myös korvattaessa klinisiä ravintovalmisteita ja niitä vastavia tuotteita.

76 §

Tämän lain 16 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 2 momentissa säädettyjä markkamääriä tarkistetaan kalenterivuositain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten johdosta sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

Tämän lain 9 §:n 3 momentissa, 16 §:n 1 momentissa ja 18 §:n 2 momentissa säädettyjä markkamääriä tarkistetaan kalenterivuositain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten johdosta sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Kustannuksiin, jotka ovat syntyneet ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 9 §:n 3 momentissa säädetty markkamäärä vastaa vuodelle 1983 vahvistettua palkkaindeksilukua.